2017-34-RE

CAUSA 2017-34-RE
(Sans Leon c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 350-2017. Recurs d'empara

Aute del 20 de novembre del 2017

BOPA núm. 76, del 29 de novembre del 2017

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 12 de setembre del 2017, per la representació processal del Sr. Albert Sans Leon, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la sentència del 19 d'octubre del 2016, dictada pel Tribunal de Corts, i, contra la sentència del 26 de juny del 2017 i l'aute del 10 d'agost del mateix any, dictats per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució, i atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret fonamental al·legat, que anul·li les resolucions impugnades i que retrotregui les actuacions al moment anterior a l'informe del Ministeri Fiscal del 10 de juny del 2011, en què se sol·licitava la conclusió del sumari, o al moment en què es designi un nou magistrat del Tribunal de Corts per tal de poder celebrar una nova vista oral;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 5 d'octubre del 2017;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Dominique Rousseau;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. Arran d'una disputa amb motiu d'un accident de tràfic lleu, el 2 d'octubre del 2012, el Tribunal de Corts, mitjançant sentència, va condemnar com a responsable penalment en concepte d'autor, sense concurrència de circumstàncies modificatives de la responsabilitat penal, el Sr. Albert Sans Leon d'un delicte major de lesions doloses que han requerit per a la seva curació tractament mèdic

posterior a la primera assistència, d'un delicte menor d'amenaces no condicionals i d'una contravenció penal de vexacions lleus a la pena de 18 mesos de presó condicional amb un termini de suspensió de condemna de 4 anys. Aquesta sentència va ser confirmada en apel·lació el 24 de maig del 2013 per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia.

1.2. Exhaurida la via ordinària, la representació processal del Sr. Albert Sans Leon va presentar un recurs d'empara contra aquestes resolucions i, el 5 de maig del 2014, el Tribunal Constitucional va dictar una sentència mitjançant la qual declarava la vulneració del dret a la presumpció d'innocència del recurrent, anul·lava les resolucions recorregudes i retrotreia les actuacions al moment anterior al pronunciament de la sentència del Tribunal de Corts.

1.3. Mitjançant sentència del 19 d'octubre del 2016, el Tribunal de Corts va condemnar com a responsable penalment en concepte d'autor, sense concurrència de circumstàncies modificatives de la responsabilitat penal, el Sr. Albert Sans Leon d'un delicte major de lesions doloses que han requerit per a la seva curació tractament mèdic posterior a la primera assistència, d'un delicte menor d'amenaces no condicionals i d'una contravenció penal de vexacions lleus a la pena de 18 mesos de presó condicional amb un termini de suspensió de condemna de 4 anys. Aquesta sentència va ser confirmada en apel·lació el 26 de juny del 2017 per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia.

1.4. La representació processal del Sr. Albert Sans Leon va formular un incident de nul·litat d'actuacions contra aquesta darrera sentència en què al·legava que s'havia vulnerat el seu dret a la jurisdicció en els seus vessants dels drets a la defensa i a un tribunal imparcial predeterminat per la llei.

1.5. El 10 d'agost del 2017, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia va desestimar aquest incident de nul·litat d'actuacions.

1.6. El 12 de setembre del 2017, la representació processal del Sr. Albert Sans Leon va presentar un recurs d'empara en què demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret fonamental al·legat, que anul·li les resolucions impugnades i que retrotregui les actuacions al moment anterior a l'informe del Ministeri Fiscal del 10 de juny del 2011, en què se sol·licitava la conclusió del sumari, o al moment en què es designi un nou magistrat del Tribunal de Corts per tal de poder celebrar una nova vista oral.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació jurídica del recurrent

- El recurrent considera que s'ha vulnerat el dret a la jurisdicció perquè no va tenir coneixement de la decisió eventual de recusació del fiscal general.

- Aquesta recusació va ser demanada l'any 2014 en el marc del recurs d'apel·lació davant el Tribunal Superior de Justícia per tal com, segons el seu parer, existia una enemistat manifesta entre el recurrent, el seu advocat i el fiscal general.

- També al·lega que el dret a la jurisdicció s'ha vulnerat perquè havia demanat, l'any 2014, la recusació de la magistrada del Tribunal de Corts, Anna Estragués Armengol, perquè l'informe d'aquesta magistrada en què no acceptava la recusació no li havia estat traslladat i perquè la Sala

Penal del Tribunal Superior de Justícia no havia obert cap procediment per proposar ni practicar els mitjans de prova previs a la decisió sobre la recusació.

2.2. Argumentació jurídica de la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia

- En primer lloc, la Sala Penal destaca que l'incident de nul·litat d'actuacions es fonamenta substancialment en al·legar l'existència de defectes processals -la manca de trasllat de l'informe elaborat per la magistrada recusada i la pretesa manca de notificació de la resolució de la recusació del fiscal general- en els procediments de recusació iniciats per la defensa del recurrent i resolts, pel que fa a la primera, per la Sala Penal en l'aute 28-2014 del 26 de juny i, pel que fa al segon, pel Consell Superior de la Justícia en la seva resolució del 12 de juliol del 2013.

- Seguidament, la Sala Penal constata que des d'aquelles dates fins a la presentació de l'incident de nul·litat d'actuacions, la defensa del recurrent no ha sol·licitat davant el Tribunal de Corts, ni davant aquesta Sala la nul·litat del procediment per la vulneració del dret a la jurisdicció en atenció a aquestes dues recusacions. Així, no ho va al·legar després de la notificació de la composició del Tribunal *a quo* que va jutjar novament la causa i del qual la magistrada en qüestió formava part (providència del 16 de setembre del 2016) ni en el recurs d'apel·lació (escrit del 18 de novembre del 2016 que reprodueix els arguments del seu escrit del 17 d'octubre del 2012) limitant-se a exposar la relació dels fets esdevinguts en les recusacions, però sol·licitant l'absolució del seu defensat per manca de prova que desvirtués la presumpció d'innocència.

- La Sala Penal conclou que les al·legacions en què es basa l'incident de nul·litat d'actuacions resulten extemporànies, perquè ha transcorregut amb escreix el termini de 15 dies naturals comptats des del moment en què es va tenir coneixement de la pretesa vulneració (article 18 bis de la Llei transitòria de procediments judicials).

- A més, la Sala Penal recorda que va desestimar la recusació de la magistrada del Tribunal de Corts per no haver-se acreditat l'existència de lligams d'amistat entre aquesta i una de les parts i en aquesta alçada el recurrent no ha al·legat cap fet o circumstància nous que puguin modificar la situació objectiva degudament analitzada en l'aute del 26 de juny del 2014.

- Així mateix, considera que tampoc s'escau examinar la recusació del fiscal general, atès que aquest no ha intervingut en les actuacions -ni en primera ni en segona instància- després de la retroacció del procediment ordenada pel Tribunal Constitucional en la sentència del 5 de maig del 2014.

2.3. Argumentació jurídica del Ministeri Fiscal

- El Ministeri Fiscal destaca que els arguments d'aquest recurs d'empara fan referència a la recusació del fiscal general i d'una magistrada del Tribunal de Corts en el marc d'unes resolucions dictades els anys 2012 i 2013, resolucions que van ser anul·lades pel Tribunal Constitucional el 5 de maig del 2014 (causa 2013-39-RE), i no fan referència a les decisions dictades el 19 d'octubre del 2016 pel Tribunal de Corts i el 26 de juny del 2017 i el 10 d'agost del mateix any, per la Sala Penal.

- El Ministeri Fiscal també destaca que el fiscal general no ha intervingut en les actuacions posteriors a la decisió constitucional.

- Pel que fa a la recusació de la magistrada del Tribunal de Corts, el Ministeri Fiscal considera que aquesta va ser degudament valorada pel Tribunal Superior de Justícia i que la part recurrent va poder presentar les al·legacions que va creure convenients al respecte.

- Per consegüent, el Ministeri Fiscal demana al Tribunal Constitucional que declari la inadmissió a tràmit d'aquest recurs d'empara per la manca manifesta de contingut constitucional de les seves pretensions, d'acord amb l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. Els arguments del recurrent presentats en relació amb la recusació del fiscal general i de la magistrada del Tribunal de Corts són extemporanis.

3.2. Efectivament, d'acord amb l'article 18 bis, apartat 3 de la Llei transitòria de procediments judicials: "*En el supòsit de sentències o de resolucions fermes en el procediment de les quals s'hagi produït una vulneració del dret fonamental a la jurisdicció, la persona afectada per la vulneració pot demanar al jutge o al tribunal que la va dictar, la seva anul·lació, sempre que no hagin pogut denunciar aquesta vulneració anteriorment, en el termini de quinze dies naturals des de la notificació, o des que s'hagi tingut coneixement de la vulneració del dret, sempre que no hagi transcorregut més d'un any des del moment de la notificació de la resolució a les parts quan el subjecte del dret pretesament lesionat no ha estat part en el procés ordinari*."

3.3. Ara bé, els arguments de recusació plantejats pel recurrent en el recurs d'empara actual fan referència a la sentència del 2 d'octubre del 2012, dictada pel Tribunal de Corts i a la sentència del 24 de maig del 2013, dictada per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia.

3.4. Arran de la decisió d'anul·lació d'aquestes resolucions per part de la sentència del 5 de maig del 2014 del Tribunal Constitucional, el procediment va iniciar-se de nou davant el Tribunal de Corts i el recurrent va ser condemnat com a responsable penalment en concepte d'autor d'un delicte major de lesions doloses, d'un delicte menor d'amenaces no condicionals i d'una contravenció penal de vexacions lleus a la pena de 18 mesos de presó condicional amb un termini de suspensió de condemna de 4 anys. Aquesta sentència va ser confirmada en apel·lació el 26 de juny del 2017 per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia.

3.5. En el marc d'aquest nou procediment, el fiscal general no va intervenir i el recurrent no va demanar la recusació de la magistrada en qüestió ni en primera instància ni en segona instància.

3.6. Per consegüent, el dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució, el qual comprèn el dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, el dret a la defensa i el dret a un tribunal imparcial, no ha estat vulnerat i aquest recurs d'empara ha de ser inadmès a tràmit.

Per tot això que s'ha exposat.

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2017-34-RE interposat per la representació processal del Sr. Albert Sans Leon contra la sentència del 19 d'octubre del 2016, dictada pel Tribunal de Corts, i, contra la sentència del 26 de juny del 2017 i l'aute del 10 d'agost del mateix any, dictats per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia.

2. Notificar aquest aute a la representació processal del recurrent, al president del Tribunal de Corts, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 20 de novembre del 2017.

Isidre Molas Batllori
President

Dominique Rousseau
Vicepresident

Juan A. Ortega Díaz-Ambrona
Magistrat

Laurence Burgorgue-Larsen
Magistrada